

Adı Soyadı: Sınıf / No:

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Puan	18	18	18	16	15	15	100

6 açık uçlu / kısa cevaplı soru · 100 puan. Yanıtlarında istenen işlem, gerekçe ve kanıtı göster.

Yazılı provasıdır. Okulunun seçtiği senaryoyu kontrol et.

1. İki dönüm noktası · 18 puan

1040 Dandanakan Savaşı, Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluş sürecinde belirleyici oldu. 1071 Malazgirt Savaşı, Anadolu'ya Türk yerleşmesini hızlandıran gelişmelerin önünü açtı.

Olayları kronolojik sırayla yazınız. Sonuçlarının ortak ve farklı bir yönünü belirtiniz.

2. Devlet teşkilatında iki iz · 18 puan

Selçuklularda Türk hükümdarlık geleneği sürerken sultan unvanı ve İslam dünyasındaki yönetim kurumları da önem kazandı. Devlet işlerinde divanlar görev yaptı.

Bu tabloda bir süreklilik ve bir değişim belirtiniz. Kültürel etkileşimin devlet teşkilatına etkisini açıklayınız.

3. İkta ve askerî hizmet · 18 puan

Selçuklu ikta uygulamasında belirli toprakların vergi gelirleri hizmet karşılığında görevlilere ayrılabilirdi. Bu gelirler asker yetiştirilmesine de katkı sağlıyordu; toprağın kendisi özel mülk olarak verilmiş sayılmıyordu.

İktanın maliye ve ordu için birer işlevini açıklayınız. Vergi geliri hakkı ile toprak mülkiyetini ayırınız.

4. Kervansaray ve yerleşme · 16 puan

Bir çalışma için hazırlanan kaynak kartları: A—Kervansaraylar ticaret yollarında yolculara ve kervanlara hizmet verirdi. B—Bazı şehirlerde pazarlar ve zanaat atölyeleri yoğunlaşmıştı. Kartlar doğrudan tarihî belge alıntısı değildir.

Ticaret ile şehirleşme ilişkisine yönelik bir araştırma sorusu yazınız. İki karttan hareketle bir çıkarım yapıp bunu sınamak için ek kaynak öneriniz.

5. Ahilik ve şehir yaşamı · 15 puan

Ahilikte meslek eğitimi, ürün kalitesi ve esnaf arasında dayanışma önemsenirdi. Şehirlerde benzer mesleklerin aynı çarşı çevresinde toplanabildiği görülür.

Bu bilgilerden esnaf örgütlenmesi ile şehir hayatı arasında iki ilişki kurunuz. İlişkilerden birini araştırmak için sorulabilecek bir soru yazınız.

6. Kaynakları karşılaştırma · 15 puan

Öğretim için hazırlanmış kurgu kaynak kartları: Bir blog, Anadolu şehirlerinin yalnız askerî nedenlerle büyüdüğünü ileri sürüyor. Vakfiye türündeki ikinci kart aynı şehirde han, dükkân ve medrese gelirlerinden söz ediyor. Kartlar gerçek bir belgeden birebir alıntı değildir.

Blogdaki iddiayı kaynak kartıyla değerlendiriniz. Şehirleşmeyi açıklamak için soracağınız bir soru ve karşılaştıracığınız başka bir kaynak yazınız.
